

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Frankofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Divinis Officiis. Tit. 5

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

TITULUS V.
De Divinis Officiis.

SUMMARI A.

1. Tenentur Beneficiati ad officium.	13. Obligat Possessio.
2. Officium quid? Hora Canonica.	14. Sola acceptatio.
3. Earum mentionem faciunt Testamentum Vetus & Novum; Sancti Patres.	15. Tenentur ad eas Commodatarius: sed qualis.
4. Vetus quarum:	16. Non Coadjutor.
5. Quarum Novum.	17. Plura Beneficia habens satisfacit officio uno.
6. Quarum Sancti Patres.	18. Illud omittens peccat semel.
7. Earum ergo institutum est Juris Divini.	19. Ut & omnes horas septem omittens.
8. Beneficiati eas non recitantes, quomodo puniuntur.	20. Dicentis officium secundum aliud à Romano quæ pœna.
9. Quos fructus teneantur restituere.	21. Bulla Pii V. quæ Verba.
10. Ad horas quale obligat Beneficium.	22. Beneficiatus, ut satisfaciat obligationi suæ, recitare debet Officium cum attentione.
11. An Beneficii Titulus.	
12. An nuda presentatio,	

[Ppp]

23. Per

23. *Per se, non alium, licet solus, recitet cum socio.*
studiorum causa absit. 25. *Recitandum Officium*
 24. *Recitare si non valeat integrum.*

1 **N**on tantum ad Residentiam tenentur Beneficiati, sed & ad
 Officium diurnum & nocturnum, propter quod datur omne
 beneficium. *c. fin. de rescript. in 6. c. pastoralis. 53. de appell.*

2 Officium est, certas preces, certis & designatis horis
 dicere juxta sacrorum canonum sanctionem: Unde di-
 cuntur horæ Canonicae. *can. fin. dist. 92. c. 3. c. in diversis. de Clericis-
 jug. Dd. inc. 1. de celebrat. Missar.*

3 Institutum earum est antiquum: Meminit earum utrumque
 Testamentum Vetus & Novum. Meminerunt Sancti Patres: Jus no-
 strum Canonicum.

4 Testamentum Vetus: De oratione nocturna in Psalm. 118. vers.
 62. De laudibus matutinis, Psalm. 5. vers. 4. & 5. & Psalm. 62. vers. 8.
 & Psalm. 118. vers. 148. De prima, tertia, sexta & nona explicat Beata
 illud Esdra lib. 2. cap. 9. vers. 3. *Legerunt in volumine Dei sui quater
 in die, & quater confitebantur & adorabant Dominum Deum suum.* De
 hora tertia, & sexta & nona, explanant D. Cyprianus in serm. 6. D. Hiero-
 nymus in Comment. in Daniel. illud Daniel. 6. vers. 10. *Tribus tem-
 poribus in die flectebat genua & adorabat, confitebaturque coram Deo.*

De Officio Vespertino; Psalm. 54. vers. 18. *Vesperè & mane &
 meridie narrabo & annuntiabo, & exaudiet vocem meam.* Et Psalm. 140.
 vers. 2. *Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.*

5 Testamentum Novum: De hora tertia: Actor. 2. vers. 16. De sexta:
 Actor. 10. vers. 9. De nona: Actor. 10. vers. 3. & Actor. 3. vers. 1.

6 Sancti Patres: Qui testantur semper in Ecclesia fuisse consue-
 tudinem laudandi precandique Deum & nocturno tempore, & Mane
 hora tertia, sexta, nona, & ad Vesperam. Vid. S. Clementem lib. 8. A-
 postol. consil. cap. 40. S. Cyprianum in serm. 6. S. Athanasium in lib.
 de virginis. sive de meditat. S. Ambros. lib. 3. de virginib. S. Hierony-
 mum

Corvinus
 De Personis
 et Benefic. Ecclesiast.

G IV.
 32

mum in *epist. ad Eustochium. de custod. virginis. S. Chrysoftom. homil. 59. ad Popul. Antiochen. S. Augustin. serm. 55. de tempore.*

Jus nostrum *Canonicum* dicitur in *c. 1. de celebrat. Missar.* Sacerdotes antequam ad Missæ Sacrificium veniant, persolvere debere servitutis suæ pensum: Ivo Carnotens. *Epist. 19.* pensum appellat *Canonicum*: Alii *cursum Canonicum*.

Euna, Matutinali Officio, Prima, Tertia, Sexta, Nona: & Vespertina, horis fieri debere, tradit D. Clemens: *Loco alleg.* Divisim, D. Hieronymus *dicto loco*, statis scilicet temporibus, quibus signa pulsari debent.

Erant enim olim ad *Officium* peragendum horæ septem: Diurnæ quatuor; Tertia, Sexta, Nona & Vespera; Nocturnæ tres reliquæ. Testibus Basilio & Chrysothomo. *d. homil. 49. ad Popul. Antiochen.* Sed ea divisio, ut constat ex *d. cap. 1.* facta aliter: Nempe in Matutinum, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Vesperam, & Completorium.

Horarum ergo Canonicarum institutum, nec non divisionem, esse 7 juris Divini, patet.

Unde Beneficiati omnes eas non recitantes peccant mortaliter. *8 c. fin. dist. 92. c. in diversis. de Cleric. conjug. Doct. in d. c. 1. Navar. de orat. cap. 7. num. 3. Azor. in Instit. Moralib. lib. 10. cap. 3.* Fructus tamen intra primos sex menses ab obtento beneficio perceptos nihilominus faciunt suos; *sec. Navar. consil. 19. de celebrat. Missar. Grassis in decis. aur. cas. consil. lib. 2. cap. 50. num. 13. Azor. d. lib. 10. cap. 14. qu. 2. 3. & 4.* Post perceptos restituta tenentur fabricis aut pauperibus, non secundum jus antiquum; *Innoc. Joan. Andr. Butrius. Abbas in d. c. 1. Felin. in c. postulasti. num. 7. de rescript. sed Concil. Lateranens. ult. sess. 9. §. statuimus. declarat per Constit. Pii V. 138. Garcias de Benefic. part. 3. cap. 1. num. 19.* Nisi bona fide horas recitare omiserint. *Azor. d. cap. 14. qu. 7.*

Restitutioni obnoxii restituere tenentur fructus omnes, etiamsi *9* beneficium sit curatum, aliave onera habens: ut Missarum, &c. (ut volunt conscientiarum laxatores multi) pro parte correspondente obligationi recitandi horas. Clarè enim hoc docet dictum Concilium

Lateranense ejusque Papæ Pii declaratio. *Garcias d. loco. num. 30. cum seqq. Navarr. de oratione cap. 2. num. 217.*

- 10 Ad recitandas horas Canonicas obligat beneficium omne, etiam renue. *Gloss. in can. Clericus. 3. dist. 91. & ibi Dd. & in d. c. 1. Cardin. in Clem. 1. de celebrat. Missar. num. 6. Navarrus d. loc. cap. 7. num. 27. Fum. in Armilla, verb. hora Canonice. num. 1. Zerola in praxi Episcop. part. 1. verb. beneficium. §. 4. & verb. Hora Canonice. §. 2. Garcias d. loco. num. 39. Non nullos reditus habens: Navar. ubi supra. Licet habuerit: Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 2. qu. 8. Valentia. tom. 3. disput. 6. qu. 16. puncto 3. vers. post.*
- 11 Titulus Beneficii, obligat etiam; si beneficium requirat residuam seu servitium: nisi sint reservati fructus cum servitio. *Carden. in Sum. qu. 186. punct. 2. Sarnens. in reg. de publican. qu. 2. casu 2. Flamin. Parisius. d. loco. qu. 9. num. 5. Garcias d. loco. num. 55. cum seqq. usque ad 58.*
- 12 Presentatio, Electio, seu Nominatio nuda ad Beneficium non obligat; ut nec Collatio facta ante acceptationem. *Navarrus cons. 17. de celebrat. Missar. Grass. d. decis. lib. 2. cap. 50. num. 16. Garcias d. loco. num. 84.*
- 13 Possessio beneficii obligat, licet litigiosa; *Azor. in Instit. Moral. lib. 10. cap. 4. qu. 9. Garcias d. loco. num. 86. cum seqq. & sit sine titulo justo. sac. c. cum qui. 7. de prebend. in 6. Azor. d. qu. 9.*
- 14 Imò sola beneficii collationis acceptatio, obligat. Dat enim jus in beneficio, c. si tibi absenti. & c. pen. & ibi Gloss. de prebend. in 6. Mandes. reg. 3. Cancell. qu. 13. num. 3. diciturque acceptans collationem esse verè beneficiatus, & habere seu obtinere beneficium; *Rebuff. in Concord. tit. de collation. §. volumus. vers. obtineat. & in forma mandati. d. p. sol. verb. obtinet. & fructus debentur ei tanquam Domino. Navar. d. cap. 7. de oratione num. 25. & 29. vid. Garcias d. loco. num. 32. cum seqq.*
- 15 Commendatarius ad sui, non Ecclesiæ utilitatem Beneficium habens in commendam, tenetur ad recitandas horas canonicas, cum habeat talis Commenda vim & effectum tituli, & talis Commendatarius fructus sibi percipere possit. *Modina de orat. qu. 7. & alii alieg. per Garc. d. loco num. 105. cum seqq.*

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Ecclesiæ

G IV.
32

Non tenetur Coadjutor ullus ratione coadjutoria. Cum hæc¹⁶
non sit beneficium. *Azor. d. lib. 10. cap. 4. qu. 1. Garcias d. loco.*
num. 109.

Plura Beneficia habens, uno Officio satisfacit: *sec. S. Thomam*¹⁷
quodlibeto, 1. art. 13. Cosmas in pragmat. sanct. tit. qualiter hora Canoni-
ca sunt dicende. verb. teneantur. & ibi Probus. Nicol. Ploue de horis Cano-
niciis. qu. 13. Garcias d. loco. num. 110. cum seqq. multis.

Illud omittens, non peccat nisi semel. *sec. Enriquez. & Azor.*¹⁸
quos alleg. Garcias d. loco. num. 124.

Similiter non peccat nisi semel, omnes septem horas Canonicas¹⁹
omittens. Sunt enim omnes una oratio, seu Officium unum sub præ-
cepto uno cadens. *sec. Nicol. Ploue d. tract. qu. 8. Sylvestr. in Sum. verb.*
Hora Canonica. num. 15. vers. 6. Zerolam d. praxi verb. hora. §. 10. Azor.
d. lib. cap. 7. quæst. 4. Eman. Sá. verb. hora. num. 14. Ledesma in Summa
de pœnit. cap. 19. aliosq. Lanfatoes.

Peccat Officium dicens secundum Breviarium aliud à Romano,²⁰
sed tantum venialiter; ita ut non teneatur ad fructuum restitutionem;
secundum Cajetan. *in Sum. verb. hora Canonica. Sylvestr. in Sum. verb.*
hora Canonica. qu. 12. num. 15. Fuminus in Armilla. verb. hora canonica.
num. 7. Zerolam d. loco. verb. hora canonica. §. 6. aliosque. Docentes
præcepti substantiam non in qualitate horarum consistere, sed in hoc
quod hora Canonica dicantur: Veruntamen licet secundum Jus anti-
quum sufficeret loci servare consuetudinem; *can. de iis. cum seq. can. pla-*
cuit. dist. 12. tamen hodie post constitutionem Pii V. positam in ini-
tio sui Breviarii dicendum, non recitantes per Breviarium Romanum,
nec secundum ejus præscriptum, & rationem, & formulam, atque se-
cundum ejus regulas, & rubricas, non satisfacere obligationi suæ, & in-
currere poenas in non recitantes constitutus, atque adeo obligationem
restituendi beneficiorum fructus. *Alber. de Ferrar. de horis Canonice. num.*
94. Graff. decis. aur. lib. 12. cap. 51. num. 10. Summa Corona 1. part. cap.
1. num. 100. Corradus in respons. casuum conscientie. qu. 243. à princ. La-
te Garcias d. loco. à num. 150.

Verba Bullæ sic sonant: *Statuentes Breviarum ipsum nullo un-*²¹
quam tempore, vel totum, vel ex parte mutandum, vel ei aliquid adden-
dum,

dum, vel omnino detrahendum esse, ac quoscunque qui horas canonicas et more, & ritu ipsius Ecclesie Romane, jure vel consuetudine dicere, vel psallere debent, propositis penis, per Canonicas sanctiones constituitur eos, qui divinum officium quotidie non dixerint, ad dicendum & psallendum posthac in perpetuum horas ipsas diurnas, & nocturnas, ex hujus Romani Breviarii praescripto & ratione omnino teneri, neminemque ex iis, quibus hoc dicendi psallendique munus necessario impositum est, nisi hac sola formula satis facere posse.

- 22 Recitare debet Beneficiarius Officium cum attentione debita, alioqui non satisfacit obligationi suae, & non minus tenetur ad restitutionem fructuum, quam non recitans. *Navarrus d. loc. cap. 20. num. 32. Grass. d. lib. 2. cap. 51. num. 7. Fr. Emman. Rodrig. tom. 1. qu. regul. cap. 143. num. 1. Suar. 5. tom. disput. 4. sect. 2. num. 26.*
- 23 Recitare debet ipse, non per alium, l. omnem adhibentes. 4. §. 10. Cod. de Episc. & Cleric. licet studiorum gratia absit. *Nicol. de Ebne, de horis Canonic. part. 1. qu. 6. Trotius tract. de perfect. Clericor. cap. 42. Petr. Gregor. tract. de benefic. cap. 6. num. 13.*
- 24 Recitare non valens sine socio, recitare debet cum eo. *Grass. d. lib. 2. cap. 54. num. 1. 3. & 10. Fr. Emman. d. tom. 1. qu. 144. Fufi. de 25. visitat. lib. 2. cap. 20. num. 25.*

Integrum Officium recitandum: nisi impediatur infirmitas. *Fr. Emman. d. cap. 144.*

TITULUS VI. De Professione Fidei. SUMMARI A.

1. Provisi de Beneficiis *tenso.*
professionem fidei debent
facere.
2. In cujus manibus.
3. Dicta necessitatis ex-
4. Sufficit eam emisisse se-
mel.
5. Sede Episcopali vacante.

Corvinus
De Personis
et Benefic. Ecclesiast.

G IV.
32